

Охорона праці та безпека життєдіяльності у дитячих таборах відпочинку з денним перебуванням на базі навчальних закладів

У період літніх канікул на базі загальноосвітніх навчальних закладів створюються дитячі табори відпочинку з денним перебуванням дітей, які є самостійними адміністративними структурами при загальноосвітніх навчальних закладах. Тому організація їх роботи з усіх напрямів має бути самостійною. Перш за все це стосується питань охорони праці та безпеки життєдіяльності

Завданням адміністрації ДТВ є не тільки створення умови для змістовного та цікавого дитячого відпочинку, а й зробити перебування дітей та працівників у таборі безпечним. Тому хотілося б поговорити не про організацію роботи шкільного оздоровчого табору, а саме про створення безпечних умов перебування у ньому дітей та дорослих. Адже чітко спланована та проведена робота з охорони праці та безпеки життєдіяльності є запорукою організованого початку роботи ДТВ, а також збереження життя та здоров'я вихованців та працівників протягом табірної зміни.

Підготовка приміщень

У навчальному закладі поряд з іншими локальними документами, які регулюватимуть роботу ДТВ, видається наказ «Про організацію роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності в дитячому таборі відпочинку» (приклад див. *додаток 1*), яким затверджується план роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності. Одним з пунктів цього плану має бути підготовка приміщень, у яких буде розташовано ДТВ.

Відповідно до Типового положення про дитячий оздоровчий заклад, затвердженого наказом Державного комітету України у справах сім'ї та молоді від 5 лютого 2004 р. № 31, споруди, будівлі та інші приміщення, у яких буде працювати ДТВ, повинні відповідати санітарним нормам, технічним вимогам та вимогам пожежної безпеки. З цією метою у навчальному закладі створюється комісія з огляду приміщень ДТВ, результати роботи якої заносяться до Акта перевірки приміщень табору відпочинку (приклад див. *додаток 2*).

Шкільний табір відпочинку повинен вести пропаганду здорового способу життя, забезпечувати дітям, які перебувають у ньому, захист життя та здоров'я, створювати належні умови для повноцінного оздоровлення та відпочинку, розвитку їхніх творчих здібностей, занять фізичною культурою, туризмом, природоохоронною та красзнавчою роботою.

Безпека життєдіяльності працівників шкільного табору відпочинку та дітей ґрунтується на свідомому та сумлінному виконанні встановлених правил. Тому адміністрацією ДТВ розробляються та затверджуються Правила поведінки у таборі для учнів, Режим роботи шкільного оздоровчого табору, інструкції з охорони праці для працівників та з безпеки життєдіяльності для дітей, інші документи.

Діти, які перебувають у шкільному таборі відпочинку, повинні:

- дотримуватися правил поведінки у таборі та режиму дня;
- підвищувати загальний культурний рівень, оволодівати знаннями, уміннями, практичними навичками здорового способу життя, дотримуватися морально-етичних норм;
- бережливо ставитися до державної комунальної та приватної власності;
- брати посильну участь у суспільно корисній праці. Адміністрацією ДТВ розробляються та доводяться до кожного працівника його посадові обов'язки.

Правила поведінки у таборі для учнів та посадові обов'язки працівників

Начальник шкільного табору відпочинку не лише здійснює раціональний підбір і розстановку кадрів, затверджує штатний розпис, вирішує питання щодо повноцінного харчування дітей, контролює дотримання фінансової дисципліни тощо, але й затверджує режим дня, правила внутрішнього розпорядку для вихованців та працівників, забезпечує дотримання вимог щодо охорони праці та безпеки життєдіяльності, санітарно-гігієнічних та протипожежних норм.

Працівники шкільного табору відпочинку несуть персональну відповідальність за збереження життя та здоров'я вихованців.

При оформленні на роботу працівники ДТВ обов'язково проходять медичний огляд, результати якого повинні бути відображені у спеціальних медичних книжках.

Проведення інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності для працівників та учнів шкільних таборів відпочинку здійснюється відповідно до чинного законодавства.

Згідно із затвердженими інструкціями вступний та первинний Інструктажі проводять:

- з начальником табору – директор навчального закладу,
- з вихователями – начальник табору перед початком роботи ДТВ;
- з технічними працівниками – вступний – начальник табору, первинний – заступник директора закладу з АГЧ,
- з дітьми – вихователі, у перший день роботи шкільного табору відпочинку.

Програми вступних інструктажів з працівниками та дітьми подано у *додатках 3 і 4* (приклад).

Цільові інструктажі з учнями проводяться вихователями перед кожною розважальною програмою, екскурсією, походом, суспільно корисною працею тощо.

Позапланові інструктажі з працівниками і з учнями проводяться у разі необхідності (як правило, при порушенні вимог нормативних актів про охорону праці, що можуть призвести або призвели до травм, аварій тощо).

Результати проведення інструктажів оформлюються в спеціальному журналі за встановленою формою (наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» від 1 серпня 2001 р. № 563).

Співпраця з територіальним медичним закладом

Шкільний табір відпочинку закріплюється за територіальною лікувально-профілактичною установою, яка у разі необхідності надає дітям і працівникам табору невідкладну медичну допомогу, інші медичні послуги.

Протягом оздоровчого періоду в ДТВ працює медична сестра, яка:

- проводить прийом дітей згідно з медичними довідками, що засвідчують проведення профілактичних щеплень та відсутність інфекційних захворювань;
- надає необхідну медичну допомогу;
- слідкує за дотриманням санітарно-гігієнічних та протиепідемічних норм;
- контролює організацію якісного харчування;
- проводить бесіди з дітьми про профілактику травматизму, кишкових захворювань, особисту гігієну;
- здійснює профілактичний огляд на педикульоз;
- здійснює контроль за антропометричними даними вихованців.

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

- Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» від 1 серпня 2001 р. № 563;
- Наказ Державного комітету України у справах сім'ї та молоді «Про затвердження Типового положення про дитячий оздоровчий заклад» від 5 лютого 2004 р. № 31;
- Наказ МОН України № 616 від 31.08.2001 р. «Про затвердження Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально – виховного процесу в навчальних закладах» (зі змінами, внесеними наказом МОН України № 1365 від 07.10.2013);
- Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 р за № 1232. Інші нормативні документи.

Документація табору (примірна):

- акт прийомки дитячого закладу,
- положення про дитячий табір відпочинку з денним перебуванням _____,
- книга наказів _____,
- список дітей _____,
- путівки _____,
- дані про медогляд педпрацівників табору _____,
- наказ про відповідальність педагогічних працівників за збереження життя і здоров'я дітей під час відпочинку та оздоровлення,
- наказ про попередження усіх можливих випадків дитячого травматизму (наявність посадових обов'язків у педагогічних працівників згідно Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 р. № 563) обов'язкова ;
- наказ про відповідального за профілактику дитячого травматизму,
- наказ про відповідальних за пожежну безпеку,
- наявність куточків:
 - поради про надання першої допомоги потерпілим у різних життєвих ситуаціях,
 - схема безпечних шляхів від закладу до транспорту,
 - наглядна агітацію з правил дорожнього руху,
 - наглядна агітацію з правил пожежної безпеки;
 - наглядна агітацію з правил безпечної поведінки.
- акт випробування спортивного та ігрового обладнання, що знаходиться на території табору,
- журнал реєстрації вступного інструктажу з працівниками ,
- журнал реєстрації вступного інструктажу з дітьми,
- журнал реєстрації інструктажу з питань охорони праці на робочому місці з працівниками,
- журнал реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів вихованців, учнів з безпеки життєдіяльності,
- журнал реєстрації інструктажу з пожежної безпеки з працівниками.

Директор _____
Особистий підпис

(Ініціали, прізвище)

Додаток до наказу № _____
від «___» _____ 20__р.

**План роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності в
шкільному таборі відпочинку (приклад)**

(назва табору відпочинку або навчального закладу, при якому він створюється)

№ п/п	Назва заходу	Дата проведення	Відповідальні
1	Перевірка приміщень, в яких буде працювати шкільний оздоровчий табір, з метою дотримання у них норм охорони праці та безпеки життєдіяльності	Травень	Комісія з охорони праці
2	Проведення вступного та первинного інструктажів з працівниками табору	Травень	Начальник табору
3	Перевірка засобів пожежогасіння, наявності планів евакуації, інформаційних матеріалів з безпеки життєдіяльності тощо	Травень	Відповідальний за пожежну безпеку, начальник табору
4	Проведення вступного інструктажу з дітьми, які перебувають у таборі	01.06.20__р.	Вихователі
5	Проведення первинного інструктажу з дітьми, які перебувають у таборі	01.06.20__р.	Вихователі
6	Проведення цільових інструктажів з дітьми, які перебувають у таборі, перед проведенням розважальних програм, екскурсій, походів тощо	Відповідно до плану заходів	Вихователі
7	Проведення Дня безпеки життєдіяльності	Відповідно до плану роботи табору	Вихователі
8	Проведення позапланових інструктажів з працівниками	У разі необхідності	Начальник табору
9	Проведення позапланових інструктажів з дітьми, які перебувають у таборі	У разі необхідності	Начальник табору, вихователі

Наказ (приклад)

№ _____

Про організацію робіт із ОП, БЖ
в шкільному таборі відпочинку

Згідно з Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 р. № 563)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити план роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності в ДТВ (план роботи додається).

2. Начальнику шкільного оздоровчого табору _____:

ПІБ

2.1. Призначити відповідальним за організацію роботи з ОП, БЖ в ДТВ _____

ПІБ

2.2. Провести з педагогічними працівниками і технічними працівниками, які працюватимуть у шкільному таборі відпочинку, вступний та первинний інструктажі з реєстрацією у відповідних журналах.

2.3. Провести з дітьми вступний і первинний інструктажі з реєстрацією у відповідних журналах.

2.4. Забезпечити проведення із дітьми, які перебуватимуть у шкільному таборі відпочинку, бесід з питань безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки.

2.5. Забезпечити дотримання санітарно – гігієнічних вимог у приміщеннях шкільного табору відпочинку.

2.6. Організувати та взяти під особистий контроль забезпечення якісним харчуванням дітей під час їх перебування в ДТВ.

2.7. Здійснювати контроль за проведенням вихователями цільових інструктажів з дітьми перед проведенням розважальних програм, екскурсій, походів тощо.

2.8. Провести День безпеки життєдіяльності _____ червня 20__ р.

2.9. Покласти персональну відповідальність на педагогічних

:

ПІБ

- за збереження життя і здоров'я дітей під час перебування в ДТВ
- за проведення вступного, первинного, цільового інструктажів з дітьми,
- за проведення профілактичної роботи щодо запобігання травматизму серед вихованців під час перебування в ДТВ,
- за проведення розважальних програм, екскурсій, походів тощо згідно з вимогами чинних законодавчих та нормативно – правових актів з охорони праці,
- за термінове повідомлення адміністрації закладу про кожний нещасний випадок, що трапився з дитиною, яка перебуває у таборі, організацію надання першої долікарської допомоги потерпілому, виклик медичного працівника.

3.0 Відповідальність за виконання цього наказу покласти на начальника шкільного табору відпочинку _____

ПІБ

4.0. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

особистий підпис

(ініціали, прізвище)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор _____
(назва навчального закладу)

Особистий підпис _____
(прізвище, Ініціали]

« ____ » травня 20__р.

АКТ № (приклад)

огляду приміщень, в яких працюватиме шкільний табір відпочинку

« ____ » травня 20__р.

Ми, які нижче підписалися, комісія у складі:

голова комісії : _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

члени комісії:

- заступник директора з навчально-виховної роботи, відповідальний за стан охорони праці у навчальному закладі (прізвище, Ім'я, по батькові);

(прізвище, Ім'я, по батькові)

- голова профспілкового комітету навчального закладу (прізвище, ім'я, по батькові);

- заступник директора з адміністративно-господарської частини (прізвище, ім'я, по батькові),

склали цей акт про те, що на виконання Законів України «Про охорону праці», «Про пожежну безпеку», наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах закладів освіти» від 1 серпня 2001 р. № 563 та з метою дотримання стандартів безпеки праці, попередження дитячого та виробничого травматизму у загальноосвітніх навчальних закладах у зв'язку з організацією роботи шкільного табору відпочинку__ травня 20__ року провели огляд приміщень, в яких працюватиме шкільний табір відпочинку, щодо виконання норм охорони праці та дотримання правил безпеки життєдіяльності.

РЕЗУЛЬТАТИ ОГЛЯДУ:

1. Небезпечних чинників, які б становили загрозу життєдіяльності дітей і працівників, у приміщеннях навчального закладу не виявлено.

2. Вимоги безпеки життєдіяльності та санітарно-гігієнічних, протиепідемічних норм виконуються.

3. Засоби пожежогасіння в наявності та перевірені на працездатність.

4. Інструкції щодо організації роботи з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в шкільному таборі відпочинку в наявності.

5. Інструкції з пожежної безпеки, Інформаційні матеріали з безпеки життєдіяльності та плани евакуації розміщені на видних місцях у приміщеннях, де перебуватимуть діти.

Серед недоліків було виявлено таке: _____

Висновок комісії:

Приміщення, в яких буде працювати шкільний табір відпочинку, відповідають вимогам охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Голова комісії : особистий підпис

(Ініціали, прізвище)

Члени комісії: особистий підпис

(Ініціали, прізвище)

особистий підпис

(Ініціали, прізвище)

Додаток 3

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом № _____

від «___» _____ 20__р.

Інструкція № _____ (приклад)

ПРОГРАМА

вступного інструктажу з охорони праці для працівників шкільного табору відпочинку

1. Загальні відомості про шкільний табір відпочинку.
2. Види та джерела небезпеки в приміщеннях табору, на спортивних майданчиках, на навчально-дослідних ділянках тощо.
3. Загальні правила поведінки працівників під час роботи в шкільному таборі відпочинку. Обставини та причини найбільш характерних нещасних випадків, що можуть статися під час перебування в шкільному таборі відпочинку.
4. Основні положення Закону України «Про охорону праці», Кодексу законів про працю та нормативних актів про охорону праці.
5. Правила внутрішнього трудового розпорядку пришкільного табору, відповідальність за порушення цих правил.
6. Основні вимоги санітарно-гігієнічних, протиепідемічних норм.
7. Вимоги пожежної безпеки в пришкільному таборі відпочинку.
8. Радіаційна безпека. Дії у разі виникнення надзвичайної ситуації природного або техногенного характеру.
9. Безпека дорожнього руху.
10. Побутовий травматизм, попередження та дії у разі виникнення нещасних випадків у побуті.
11. Перша долікарська медична допомога у разі виникнення нещасних випадків, надзвичайних ситуацій тощо.

Інструкцію розробив

З інструкцією ознайомлені

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом № _____
від «___» _____ 20___р.

**Інструкція № _____ (приклад)
ПРОГРАМА**

**вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності для дітей, які
перебувають у шкільному таборі відпочинку**

1. Загальні відомості про шкільний табір відпочинку.
2. Види та джерела небезпеки в приміщеннях шкільного оздоровчого табору, на спортивних майданчиках, на навчально-дослідних ділянках тощо.
3. Загальні правила поведінки під час перебування в шкільному оздоровчому таборі. Обставини та причини найбільш характерних нещасних випадків, що можуть статися під час перебування в шкільному оздоровчому таборі.
4. Основні вимоги санітарно-гігієнічних, протиепідемічних норм.
5. Вимоги пожежної безпеки в шкільному таборі відпочинку,
6. Радіаційна безпека. Дії у разі виникнення надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру.
7. Безпека дорожнього руху. Правила поведінки на вулиці.
8. Побутовий травматизм, його попередження та дії у разі виникнення нещасних випадків у побуті.
9. Перша долікарська медична допомога у разі виникнення нещасних випадків, надзвичайних ситуацій тощо.

Інструкцію розробив

З інструкцією ознайомлені:

Пам'ятка (приклад)
для ознайомлення з роботою дитячих оздоровчих таборів з денним перебуванням на базі навчальних закладів _____ району м. Києва (інформацію подати _____ 2015р.)

1. Навчальний заклад № _____.
2. Назва табору _____,
3. Дані начальника табору: _____
(ПІБ, основна посада, який має досвід роботи у таборі)
4. Кількість дітей у таборі за списком _____.
5. Кількість дітей у таборі на момент перевірки _____.
6. Кількість дітей у таборі по категоріям:
дітей-сиріт –
напівсиріт –
дітей-інвалідів –
дітей із малозабезпечених сімей –
дітей з багатодітних сімей –
дітей-чорнобильців –
дітей військовослужбовців, які постраждали під час виконання службових обов'язків –
дітей працівників органів внутрішніх справ, які загинули під час виконання службових обов'язків -
неповнолітніх, схильних до правопорушень –
талановитих дітей -
7. Діти з яких навчальних закладів відпочивають у таборі (№№ ЗНЗ, з них дітей)

8. Інформаційний куточок у таборі: путівка дня, режим роботи
_____.
9. План виховних заходів у таборі, його оформлення, доступність для дітей

- Наявність оздоровчих заходів у плані, культпоходів, екскурсій _____,
Які заходи проводяться у другій половині дня _____.
10. Яку допомогу надають позашкільні заклади навчальні району: робота гуртків, культорганізатора, проведення свят та конкурсів _____.
11. Спільна робота з музеями, театрами, кінотеатрами та іншими культурно-мистецькими закладами міста _____
(перелік)
12. Робота харчоблоку, дотримання санітарно-гігієнічних умов, меню, вартість харчування, забезпеченість продуктами _____,
- Проблеми, пропозиції щодо роботи харчоблоку _____.
13. Санітарно-гігієнічний стан у спальнях, кімнатах гігієни, інших приміщеннях табору _____,

Дозвіл СЄС на відкриття табору _____
(№ документа, від якого числа)

Протипожежні заходи _____,

Оформлення приміщення, наявність спортивного, ігрового інвентарю _____.

14. Документація табору: акт прийомки дитячого закладу, положення про дитячий табір відпочинку з денним перебуванням _____, книга наказів _____, список дітей _____, путівки _____, дані про медогляд педпрацівників табору _____,

- наказ про відповідальність педагогічних працівників за збереження життя і здоров'я дітей під час відпочинку та оздоровлення,

- наказ про попередження усіх можливих випадків дитячого травматизму (наявність посадових обов'язків у педагогічних працівників згідно Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 р. № 563) обов'язкова ;

- наказ про відповідальності за профілактику дитячого травматизму,

- наказ про відповідальності за пожежну безпеку,

- наявність куточків:

- поради про надання першої допомоги потерпілим у різних життєвих ситуаціях,

- схема безпечних шляхів від закладу до транспорту,

- наглядна агітацію з правил дорожнього руху,

- наглядна агітацію з правил пожежної безпеки;

- наглядна агітацію з правил безпечної поведінки.

- акт випробування спортивного та ігрового обладнання, що знаходиться на території табору,

- журнал реєстрації вступного інструктажу з працівниками ,

- журнал реєстрації вступного інструктажу з дітьми,

- журнал реєстрації інструктажу з питань охорони праці на робочому місці з працівниками,

- журнал реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів вихованців, учнів з безпеки життєдіяльності.

- в кімнаті для гурткової роботи забороняється використовувати табуретки та лавки замість стільців.

Дотримання вимог щодо збереження здоров'я і життя дітей під час проведення заходів у таборі та під час екскурсій і культпоходів _____.

15. Забезпеченість педагогічними кадрами:

кількість вихователі наявність педагога-організатора

_____.

16. Висновки:

Підпис

(ПІБ)

Дата

Пам'ятка
Керівник навчального закладу, дитячого табору відпочинку
повинен постійно володіти інформацією :

1. Кількість дітей у таборі за списком _____.

2. Кількість дітей у таборі за станом на : _____.

3. Кількість дітей у таборі по категоріям:

дітей-сиріт –

напівсиріт –

дітей-інвалідів –

дітей із малозабезпечених сімей –

дітей з багатодітних сімей –

дітей-чорнобильців –

дітей військовослужбовців, які постраждали під час виконання службових обов'язків –

дітей працівників органів внутрішніх справ, які загинули під час виконання службових обов'язків –

неповнолітніх, схильних до правопорушень –

талановитих дітей -.

4. Діти з яких навчальних закладів відпочивають у таборі (№№ ЗНЗ, з них дітей) _____